

Population Education/Studies

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 80

Pass Marks: 28 (For partial students only)

समूह 'क' (Group 'A')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

कुनै दुई प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any two questions.) २×१६=३२

१. निम्न लिखित तथ्याङ्कहरूबाट मध्यक, मध्यिका, बहुलक र स्तरीय विचलन निकाल्नुहोस् । ४+४+८

Compute the **Mean, Median, Mode** and **Standard deviation** from of the following data.

प्राप्ताङ्क (Marks Obtained)	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90
विद्यार्थी संख्या (No.of Students)	5	9	16	18	17	8	7

२. महिला प्रजनन प्रणालीसँग सम्बन्धित भित्री र बाहिरी अङ्गहरूको बनावट र कार्यहरू सफा र प्रष्ट चित्रसहित वर्णन गर्नुहोस् । ४×४

Describe the structure and functions of internal and external genital organs of female reproductive system with the help of neat and labelled diagram.

३. तीब्र जनसंख्या वृद्धिबाट प्राकृतिक र मानवीय स्रोतमा परेका परिणामहरूको व्याख्या गर्नुहोस् । ४+१२

Describe the consequences of rapid population growth on natural and human resources.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

कुनै छ प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् । (Attempt any six questions.) ६×८=४८

४. नेपालको पछिल्लो पञ्चवर्षीय योजनाको जनसंख्या नीतिको बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् । ८

Explain the population policy of the latest five year periodic plan.

क्रमशः (Contd...)

५. लैङ्गिक समानता भनेको के हो ? यसलाई कायम गर्ने उपायहरू लेख्नुहोस् । ३+५
What is gender equality ? Write how to achieve gender equality.
६. गुणस्तरीय जीवन भन्नाले के बुझिन्छ ? परिवारको आकारले जीवनको गुणस्तरमा कसरी प्रभाव पार्दछ ? ८
What is meant by quality of life ? How does family size affect it ?
७. परिवार नियोजन भनेको के हो ? महिला बन्ध्याकरणको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् । २+६
What is family planning ? Describe the female sterilization in brief.
८. यौन प्रसारित रोगहरूको सूची बनाउनुहोस् र एड्सको रोकथामको उपायहरू लेख्नुहोस् । ३+५
Enlist the sexually transmitted diseases (STDs) and explain the preventive measures of AIDS.
९. तलका तथ्याङ्कहरूबाट सह-सम्बन्ध निकाल्नुहोस् । ८
Find the **correlation coefficient** from the following data.
उमेर (Age) yrs.	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
तौल (Weight) kg.	40	45	48	50	50	49	48	52	55	56
१०. जनसंख्या अध्ययन/शिक्षामा अनुसन्धान प्रतिवेदन तयार पार्दा समावेश गर्नुपर्ने मुख्य मुख्य बुँदाहरूको वर्णन गर्नुहोस् । ८
Describe the important steps used in research study report in population studies/education.
११. छोटो टिप्पणी लेख्नुहोस् । (Write short notes on:) ४+४
क) पारिवारिक जीवनचक्रका चरणहरू (stages of family life cycle)
ख) जन्मान्तरका फाइदाहरू
Advantages of birth spacing.